Ч. 47. Пятниця 28 лютого (13 марта) 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:

на цїлий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — З ради державної. — Вибори до нїмецкого парляменту.)

З Відня доносять, що представителї всїх славяньских клюбів, а крім того клюби: румуньский, антисемітский і католицкий, ухвалили вчера однодушно стреміти безусловно до удержавненя приватних зелїзниць, а особливо зелїзницї Північної з днем 1 сїчня 1904 р. На основі висліду переговорів правительства з сторонництвами можна уважати певною річию, що буджетова дискусия буде нинї закінчена, хоч не виключена можливість, що ґенеральні бесїдники, котрі будуть нинї вибрані, прийдуть до голосу аж завтра. Безпосередно по дискусиї буджетовій перейде палата до нарад над угодою угорскою. Надїють ся, що й тут буде дискусия скорочена при першім читаню угодових предложень, так щоби вже з кінцем слїдуючого тиждня було можна передати їх комісиї, в котрій Чехи лише зазначать свою обструкцию. — В часї нарад буджетової комісиї відбуде палата лиш кілька засїдань. Дня 3 цьвітня розпічнуть ся великодні ферії, а відтак дня 26 цьвітня розпічнуть ся дальші засїданя палати для покінченя нарад над угодою і над митовою тарифою та торговельними переговорами. Die Zeit доносить, що правительство наміряє в часї великодних ферий скликати на короткі сесиї краєві сойми. То не дотикає сойму галицкого, котрий буде скликаний на довшу сесию в вересни.

Вчерашне засїдане палати послів було виповнене дальшою дискусиєю при першім читаню буджету. Між иншими промавляли на тім засїданю п. Романчук, п. Крамарж і п. президент кабінету др. Кербер. Є. Е. п. президент кабінету заявив в своїй промові, що правительство не єсть правительством национальним, тому й не може вести односторонної национальної полїтики. Оно не може вивисшувати одної народности над другу, а мусить старати ся, аби між всїми народами було порозуміне і мир. Правительство бачить, що єсть на добрій дорозї і що вкінци прийде та хвиля, коли Чехи і Нїмцї подадуть собі руки. Богато мають до страченя, коли би того не зробили, а можуть лиш зискати, як погодять ся. На жалоби п. Романчука п. Президент міністрів так відповів: Також панів із всхідної Галичини хотів би я попросити, аби змінили до якоїсь міри свою тактику. Яркі жалоби, які тим разом знов виведено, творять вже цїлу літературу. Павово говорите очевидно, що правительство затикає собі ватою уши, аби не мусїти того слухати і що галицкий сойм вже цїлком затулений ватою. Але на тім іменно полягає ваша велика похибка. Знаємо всьо о правдивих відносинах у всхідній Галичинї і тому радив би я рускому населеню, аби раз сильно, льояльно і отверто, але без ненависти виступило з своїми бажанями і жалобами перед галицким соймом. Правительство дасть там єго оправданим бажаням цїлком певно всяку подпору. Однако саме длятого, що национальний спір в краю має таку сильну социяльну закраску, було би після моєї гадки дуже вказаним, занехати сумнївну аґітацию, а розпочати розумну працю. Ще кілька слів про страйк робітників рільних, про котрий також говорено. Кажу тут цїлком отверто: Беремо вже тепер на увагу, що страйк відновить ся. Страйк може бути, але получена з ним полїтична аґітация взиває до уваги, коли та послугує ся неправними средствами — до оборони, до найповажнїйшого супротивленя. Досить маємо законних средств, аби удержати спокій в краю. Не потребуємо цїлком надзвичайних средств, але спокій в краю мусить бути на всякий спосіб удержаний. — По промові дра Кербера засїдане закрито і назначено слїдуюче на нинї.

Говорять, що за почином цїсаря Вільгельма буде в Познаньщинї заключений компроміс

---

32)

СЕРЦЕ СЬВІТА.

(З англійского — Г. Райдера Гаґґерда.)

(Дальше).

— Тепер вивели сеньора в друге, а Тікаль повторив коротко старе пророцтво.

— Я мало в то все вірю, — сказав він; — але Цібальбай, що був мудрим чоловіком, вірив в то, а нарід, що довідав ся тої історії, хоче мати доказ. Чи така й ваша воля?

— Така й наша воля — відповіли раднї.

— Добре! То нехай же так стане ся, а на ваші голови нехай спаде вина, коли з того вийде яке нещастє. Маттаі, рада приказує, щоби ти вложив отсї куснї в ямку сьвятого знаку.

— Коли рада приказує, то я мушу послухати, — сказав на то Маттаі. — Але я віддаю свій голос против того, бо на мою думку, то дитиняча робота і з ворожби не вийшло ще нїколи нїчого доброго, — і він замовк, як би ждав на відповідь.

— Послухай! Послухай! — приказала рада, бо єї взяла була цїкавість, і всї понатягали шиї, щоби все добре видїти, що стане ся.

— Роби, я кажу! — повторив Тікаль. — Але стережи ся, щобись не потряс дуже серцем, аби не стало ся так, як каже переказ, і нас не залляла вода.

Відтак вложив Маттаі обі половини талїсмана на призначене місце, і серед глубокої тишини отворив ся сьвятий знак як і перед тим мовби яка цьвітка. Я нахилив ся наперед і побачив око в ямцї; але менї здавало ся, що ясна як грань краска сеї дорогоцїнности в серци, мов би потахла, бо оно ледви що сьвітило ся слабим сьвітлом, як око того чоловіка, що помер перед двома годинами. Менї здає ся, що і Маттаі то добачив, бо коли сьвятий знак отворив ся, він відступив ся взад і єго рука дрожала.

Коли присутні побачили тепер то чудо, здивовали ся дуже, а Тікаль відозвав ся:

— Здає ся, що Цібальбай був мудрий, хоч нїби на око був дурноватий, бо серце дїйстно отворило ся, а в нїм лежить камінне око на золотій плитцї, записаній якимсь письмом.

— Прочитайте то письмо! — відозвали ся раднї.

Тікаль відсунув око на бік, виймив золоту плитку і став єї оглядати.

— Не можу прочитати, — сказав він, покивуючи головою. То написане далеко старшим письмом, як я умію прочитати. Читай ти Маттаі, бо ти знаєш ся лїпше на старім письмі.

Маттаі взяв плитку і придивляв ся їй довго, а на єго лици видко було страх, котрий опісля перемінив ся в якесь безмежне здивоване, так, що я, котрий не спускав очий з него і не знав ще докладно єго проворність, готов був так само як і сеньор думати, що він ту плитку знову підміняв по тім, коли ми єї видїли.

— Читай! Читай! — крикнула рада.

— Братя, — відозвав ся він, — слова здають ся ясні, але письмо то якесь таке дивне, що я бою ся, що не зможу відчитати і що лїпше зроблю, коли дам комусь иньшому відчитати.

— Нї, читай, читай, — відозвали ся знову майже гнївливо.

Він прочитав тодї ті слова, котрі і й нам прочитав, заким підміняв ту платку.

Коли Маттаі то читав, Тікаль аж почорнів із злости, і заким ще єго голос прогомонів, схопив ся він розлючений і крикнув:

— Все одно, хто написав то брехливе пророцтво, чи якийсь божок, чи чоловік, нехай буде проклятий. Чи то госпожа Мая — бо то єї імя також і імя народу, отже то й она мусить бути, — має бути віддана за того білого пса, котрого судьба вже порішена і чи то єго син має панувати над нами? Лїпше нехай згине, а він разом з нею.

Тодї встав один з радних, а єму було на імя Дімас, — як я пізнїйше довідав ся, то він був молочним братом Цібальбая, — і крикнув сердито:

— Здає ся, Тікалю, що так мусить стати ся, і стережи ся та не грози смертию, щоби она тебе самого не постигла. Ми призвали бога і бог досить виразно відповів. Госпожа Мая мусить стати жінкою білого чоловіка, сина моря. а відтак нехай діє ся, як судьба то призначила.

— Що? — сказав на то Тікаль. — Той пройдисьвіт має старшувати наді мною і над всїма?

всіх німецких партий в ціли одноцільного переведеня виборів до державного парляменту, а то на підставі взаїмної охорони стану посіданя. — Між польскими а німецкими социялїстами в Познаньщинї прийшло до виборчого порозуміня. Польскі социялїсти поставлять кандидатів в 5 а німецкі в 10 виборчих округах. Праса німецких і польских социялїстів має получити ся.

Новинки.

Львів дня 12 го марта 1903.

— **Є. Е. п. Маршалок краєвий** гр. Андрей Потоцкий повернув з люстрацийної подорожи до Львова.

— **З ц. к. зелїзниць державних.** П. Мінїстер зелїзниць державних перенїс зі взглядів службових комісаря будівництва Якова Каца з управи будови зелїзниць у Львові до округа дирекциї в Станиславові, а ад'юнкта будівництва Вінкентия Пічана з управи руху в Чернівцях до округа дирекциї зелїзниць в Пільзнї в Чехії.

— **Нова добродійна фондация** має засновати ся у Львові за почином і завдяки трудолюбивости Впреосьв. Митрополита Шептицкого. Именно буде то руска „Народна лїчниця", котрої цїлию єсть безплатне удїлюванє лїкарскої помочи бідним недужим. Впреосьв. Митрополит дарував новій інституциї свій дім при ул. Скарги ч. 4, і велїв его урядити на потреби інституциї. На фонди „Народної лїчницї" має складати ся окреме товариство, котрого конститууючі збори відбудуть ся сими днями.

— **Конкурси.** Видїл повітової ради в Косові розписує конкурс на окружного лїкаря для санїтарного округа Кути з платою 1200 кор і додатком на поїздки в квотї 800 кор. Час вносити поданя до 9-го цьвітня б. р. — Магістрат міста Снятина розписує конкурс на посаду полїцийного інспектора з платою 1100 і активальним додатком 200 кор. та правом до емеритури.

— **Репертуар руского театру у Львові.** Субота, дня 14 марта: „Дон Цезар", опера в 3 діях Делїнґера.

— **Еміґрация до Америки в 1902 році.** Головний директор еміґрацийного бюра в Америцї, Віліям, оголосив друком статистику еміґрацийного руху до Америки за послїдний рік. З брошури дізнаємо ся, що число еміґрантів в тім часї виносило 648.743 осіб, а то есть найвисше число з дотеперішного переселенчого руху. Між ними було 57.688 жидів, з Росиї 37.846, а з Австро-Угорщини (переважно з Галичини) 12.848. Прочі жиди походили з Румунії і Німеччини. Жиди еміґранти з Галичини становили 7% всїх наших еміґрантів. Найбогатшими еміґрантами були Нїмцї, бо після припису виказували ся перед американьскими властями маєтком 27-ох долярів. Скандинавцї мали по 18 дол., Ірляндцї по 17, Італїянцї по 11, а Русини і Поляки по 9 долярів. То суть пересїчні квоти і не кождий, що виказав ся 9 долярами, міг без перепони поселити ся в Америцї, бо американьскі власти вимагають далеко більшого капіталу від кождої особи. Між еміґрантами було робітників і ремісників загалом 79.768, найбільше жидів, бо 31·2%. З причини недуг завернено з Америки 5.438 переселенцїв, а 228 було таких, що мусїли вертати до родинного краю, бо не могли виказати ся відповідною квотою на прожиток перших місяців свого побуту в Америцї.

— **Огонь.** Дня 3-го с. м. около 4-ої години над раном вибух огонь в Незнанові, повіта каменецкого і знищив хату разом з будинками господарскими. В огни згоріло троє людий, а то: Шайндля лїт 23, жінка крамаря в Незнанові і єї двоє дїтий а також дві штуки худоби. Причиною був вибух нафти розлитої на помостї, на котру через неосторожність кинено запалену сїрничку. В однїй хвили цїла хата станула в полумін, в наслїдок чого спляча в постели з дїтьми Шайндля Шедель не могла вже видобути ся і згоріла.

— **Шуткованє з набитою рушницею** стало ся причиною страшного нещастя. Орґанїст в Станьонтках коло Неполомиць Войтїх Віхер, бавив ся рушницею, а не знаючи о тім, що она набита, змірив ся нею до 20-лїтного Миколи Дубаса, ого родника зі Станьонтек, побачивши однак, що нема капзлї на панівцї, приложив до неї горіючого сїрника, хотячи тим способом перепудити Дубаса. В тій хвили рушниця випалила кладучи трупом нещасливого Дубаса.

— **Великі дефравдациї.** В Берлинї викликало велику сензацию значне спроневіренє в касї комісиї громадскої для бідних, на чолї котрої стоїть учитель громадский Май. Значив він був доси як чоловік честний і тїшив ся великим довірєм адміністрациї громадскої. Его 25-лїтный ювилей обходжено недавно дуже торжественно. — З Риму знов доносять, що там двох директорів філїї великого дому банкового Роватті в Венециї і Мілянo, спроневіривши пів мілїона лїрів, втїкли імовірно до Австриї.

— **Сподївана весна** мимо цьвітів і птичок по лїсах якось опізняє ся, бо зима таки не хоче нас попустити ся. Через кілька днів перепадав снїг і постуденїло та взяв малий мороз. На заходї настала також значна зміна у воздусї і в многих сторонах упали снїги, навіть були й заметелї.

— **Жертва забобону.** З Будапешту доносять: Господареви Йосифови Семкович виворожив хтось перед многими роками, що его жінка буде лиш доти жити, доки буде рости груша, посаджена в день его весїля. Сего року груша змерзла і Семкович хотїв єї зрубати. В тій роботї хотїла ему перешкодити его забобонна жінка в тій хвили, коли він замахнув ся сокирою, щоби зрубати дерево. Нещаслявим случаєм замість в дерево рубнув він жінку так сильно в голову, що розрубав єї, і жінка в тій хвили погибла.

— **Крадїж золота** В Боічи на Угорщинї виважили дня 9 с. м. невислїджені доси злодії крати у вікнї тамошного уряду почтового і забрали не лиш готівку, яку знайшли, але й чотирнайцять кільоґрамів чистого золота, котре надало семигородске товариство для виполїкування золота до Будапешту. Почтмайстер пробудив ся як раз, коли вже злодії виносили ся з добичею і стрілив за ними, але они щезли без слїду. То вже четвертий раз обрабовано сю почту і злочинців не можна було доси вислїдити.

— Того не знаю, — відповів радний; — в письмі то не сказано; там лиш сказано, що его син має панувати над нами, а поки-що у него це нема сина. Але одно, то річ певна, що госпожа Мая мусить стати его жінкою, а на єї місци він може також панувати, бо она єсть законною спадкоємницею свого батька, а не ти, Тікалю, що неправно присвоїв собі власть.

Многі голоси домагали ся тепер Маї і она виступила зі спущеними очима.

— Що я маю на то сказати? — відозвала ся она, — як хиба лиш то одно, що моя воля піддає ся воли богів і коли так призначено, щоби я віддала руку білому чоловікови, то нехай так стане ся. Довгі лїта учили мене споглядати на иншого, але той, що мав стати моїм мужем — і она показала на Тікаля — вибрав собі другу за жінку, а тепер виджу, що то стало ся не зовсїм з его власної волї, лиш длятого, що так було призначено. Але ще одно. Я, що лиш женщина не забагаю панувати, або заняти місце Нагви. Письмо каже, що прийде колись час, далекий час, і тодї моя дитина, коли я дїйстно донька начальника племени, котрої імя іменем народу, буде справдї панувати Тож дайте єму діждати до назначеного часу і доступити до тої чести, яка его жде, але тимчасом остань ся ти, Тікалю, на своїм місци а мене лиши в спокою.

— Госпожа Мая говорить благородні слова, Тікалю і Нагво, — відозвав ся на то Маттаі — а коли нарід на то годить ся, то можете то предложене приняти, а дальшу судьбу лишити будучности. Она каже, що готова віддати ся за білого чоловіка, але ми ще зовсїм не чули, чи той білий чоловік схоче взяти єї собі за жінку. Може бути — додав він усьміхаючись, — щоби він волїв би умерти; але на всякий случай мусимо чути відповідь від него самого — значить ся, коли признаєте, що то пророцтво боги нам спослали. Кажіть, чи признаєте?

— Признаємо — відповіла рада одноголосно.

— То прикажіть, нехай той білий чоловік, син моря, стане тут перед нами — сказав Маттаі.

IX.

Мая віддає ся.

Двері зараз отворили ся і сеньора ввели; єму, видко, здавало ся, що то вже на смерть, бо я видів, що він сильно закусив зуби і затиснув кулаки, мов би хотїв боронити ся. Але коли він увійшов, встали майже всї радні, поклонили ся і крикнули:

— Слава тобі! сину моря, любимче богів, і призначений отче грядущого ізбавителя!

Тодї він вже знав, що заговір удав ся і аж лекше відотхнув.

— Послухай, білий чоловіче, що тобі скажу — відозвав ся Маттаі — боги промовили ворожбою. Як Цібальбай думав, так і стало ся, бо твої ноги завели тебе не без цїли до брам міста серця. Послухай же слів богів — і він прочитав єму знову фальшиве пророцтво. — Вибирай же тепер, білий чоловіче. Чи хочеш взяти собі госпожу Маю за жінку, чи притерпіти смерть, на яку ти засуджений, скоро не схочеш послухати приказу богів?

Сеньор надумав ся а відтак відповів:

— Той був би дурний, хто не знав би, що вибирати, чи смерть, чи таку красну любеньку наречену. А все-таки я не можу тут сам рішати. Щож на то госпожа Мая?

— Она каже — відповіла Мая — що хоч се таке супружество, якого она не глядала, і щось такого, чого ще нїколи не бувало, щоби донька серця брала собі за мужа якогось чужинця з менше старої крови, то таки воля богів есть єї волею і пан, котрого їй боги вибрали, повинен бути і єї паном — і она подала сеньорови руку.

Він взяв єї за руку, схилив ся і поцїлував кінчики єї пальців та сказав:

— Дай Боже, щоби я показав ся достойним твого вибору, госпоже.

Я гадав, що тепер вже церемонїя скінчила ся, бо менї вже навкучило ся дивити ся ще довше на тоту комедию, але старий єрей, Цібальбая молочний брат, встав і промовив:

— Ще одно, братя, мусить стати ся, заким вийдемо з найсьвятїйшого місця, а то мусимо заприсягнути отсих чужинців яко членів нашого братства. Они прийшли здалека і мусять тут з нами жити й вмирати, бо двоє з них знають наші тайни а третий має стати вітцем великого чоловіка, котрого від многих поколїнь вже вигля̀даємо і длятого треба его стеречи як сьвятий огонь!

— Ах, добра гадка! Кажіть їм присягати і поучіть їх, що зломане присяги потягає смерть за собою — відповіла рада.

Тодї встав Маттаі яко сторож найсьвятїйшого місця і сказав:

— Ти, білий чоловіче, сину моря і ти Іґнацію вандрівничe, пане серця, складайте присягу на сьвятий знак серця, котрої зломанє потягає за собою страшну смерть на сім сьвітї і вічне прокляте на всїх иньших сьвітах. Присягайте і віддавайте свої душі і тїла на запоруку, що додержите присяги і нїколи анї словом анї дїлом не зрадите тайн братства, котрого вірними слугами маєте бути аж до смерти і то присягаєте. Присягайте, що нїколи не заберете для себе скарби міста серця, анї не буде старати ся без згоди братства покинути се місто, анї не приведете до него чужих людий.

Ми глянули один по другім, не знаючи, що нам робити, а що не було иншого виходу, то ми повклякали і зложили присягу.

Господарство, промисл і торговля.

— **Рахунок краєвого товариства кредитового урядників і сьвящеників**, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, за місяць лютий 1903.

Стан довжний:

		Кор. сот.
1. Уділи членів		9.310 71
2. Фонд резервовий		498 82
3. Вкладки щадн.:	Кор. сот.	
а) Стан з поч. місяця	55.582 15	
б) вложено в лютім .	5.209 24	
разом	60.791 39	
в) винято в лютім .	3.570 14	
Позістає з кінцем місяця . .		57.221 25
4. Сальдо побраних процентів .		828 48
5. Побрана провізия від посередництва в обезпеч. жит. . . .		83 63
6. З рахунку ріжних сторін . .		375 54
7. Сальдо коштів адміністрациї .		— —
8. Зиск за р. 1902 . . . : . .		472 90
Сума . .		68.791 33

Стан чинний:

		Кор. сот.
1. Пожички уділені на скрипта і векслї:	Кор. сот.	
а) стан з поч. місяця	50.500·64	
б) уділено в лютім	10 543·30	
разом .	61.043·49	
в) сплачено в лютім .	.7907·88	
Стан з кінцем місяця . . .		53.136 06
2. В щадниці почт. (оборот чек.)		420 06
3. Льокациї в тов. кред. і банках		12.349 91
4. Сальдо коштів адміністрациї		73 88
5. Движимости		451 80
6. Кошти заснованя		451 80
7. Готївка в касї з д. 28 лютого .		1.873 32
Сума . .		68.791 33

Членів прибуло 3, убуло 0, остало з кінцем лютого 1903 всїх членів 224 з 256 деклярованими уділами в сумі 12.800·— К.

Уділ членьский 50 кор. платний також ратами; вписове 2 кор.

Товариство принимає вкладки щадничі і опроцентовує їх по $4^1/_2$%; пожички уділяє на 7%.

Також посередничить тов. в заключуваню обезпечень житевих всякого рода.

Курс львівский.

Дня 11-ого марта 1902.	пла-тять К. с.	жа-дають К. с.
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	540·—	550·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	280·—	—·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	577·—	584·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	—·—	350·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	97·50	98·20
Банку гіпот. 5% преміов.	111·—	— —
Банку гіпот. $4^1/_2$%	101·—	—·—
$4^1/_2$% листи застав. Банку краєв.	102 50	103 20
4% листи застав. Банку краєв. .	99·—	99 70
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	98·20	—·—
„ „ 4% льос. в $41^1/_2$ літ.	98 40	—·—
„ „ 4% льос. в 56 літ.	97 75	98·45
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99 40	100·10
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	103 50	—·—
„ „ „ „ $4^1/_2$ %	102·—	—·—
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	98·70	99 40
Позичка краєв. з 1873 по 6%	—·—	—
„ „ 4% по 200 кор.	99·—	99·70
„ „ м. Львова 4% по 200К.	96 50	—·—
IV. Льоси.		
Міста Кракова	73 —	78 —
Австр. черв. хреста (Курс віденьский)	55 25	56·25
Угорск. черв. хреста (Курс віденьский)	27·50	28.50
Іт. черв. хрес. 25 фр. (Курс віденьский)	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20К. (Курс віденьский)	74·—	76.—
Базиліка 10 К (Курс віденьский)	19·10	20.10
Joszif 4 К. (Курс віденьский)	8·25	9.50
Сербскі табакові 10фр. (Курс віденьский)	9·50	11.—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·26	11·40
Рубель паперовий	2·52	2·54
100 марок нїмецких	117·—	117·60
Доляр америк.	4·80	5·—

Коли ми вимавляли торжественні слова присяги, почули ми поза собою, як би там хтось перевертав тяжке каміне.

— Встаньте тепер — сказав старий єрей — і оберніть ся та подивіть ся, що єсть поза вами.

Ми зробили так і в тійже хвили страшно перепуджені відскочили аж до вівтаря, бо на шість стіп від нас був виймлений з помоста тяжкий камінь і отворив береги керниці, з котрої глубини, як би десь далеко шуміла вода до нас в гору.

— Слухайтеж, братя — говорив він дальше — що вам стане ся, коли нарушите хочби лиш в однїсенькій букві ту присягу, яку ви зложили. Тоді кинуть вас в отсю керницю, вода запре вам віддих, а злі духи вхоплять ваші души і не пустять вже на віки. Чи виділи ви, а видївши, чи зрозуміли?

— Ми виділи і зрозуміли — відповіли ми.

— То замкніть назад керницю і запечатайте єї та моліть ся, щоби она нїколи не отворила ся та не поглотила вас або котрого з нас. А тепер ідїть, любі братя, то покріпіть ся і прилагодьте ся, щоби до всхід сонця станути на вершку пірамиди перед народом. До звиданя за годину. Відведи їх, благородний пане Маттаї.

Отже ми пішли і лишили талісман розломаного серця, бо єреї не хотїли вже віддати менї назад мою дорогоцїнність. В супроводї Маї, Маттая і єреїв увійшли ми на подвірє, а відтак завели нас до сьвітлиць в палатї, де ми покріпили ся вечерою, що вже була для нас приготовлена, бо ми були вже дуже послабли.

Все нам удало ся, іспит минув і бодай поки що не грозила нашому житю ніяка небезпечність; до того ще власть Маттая укріпила ся, єго донька і єї становище яко жінки Тікаля були обезпечені, а госпожа Мая побачила ся близькою сповненя своїх бажань і мала повінчати ся перед очами цїлого народу. Мимо того не мав я нїколи в моїм житю сумнїйшої вечері, анї не видів так зажурених лиць перед собою; бо хоч ми й словом не відзинали ся, то все-таки відчували то добре, що допустили ся злочину і що прокляте злого дїла скорше чи пізнїйше нас постигне. А я мав ще й окрему причину бути сумним; я не зискав нїчого, а до того ще й звязав ся торжественною присягаю, що нїколи не покину міста, до котрого їхав так повен надії. Ну, стало ся, і жалувати тепер того не помогло би нїчого, отже я звернув ся до Маттая і спитав єго, що то буде на пірамиді.

— Там відбудуть ся великі збори народнї — відповів він — як то єсть звичай при всходї сонця по ночи прибуваючих вод, а то дї буде оповіщене, що стало ся в найсьвятїйшім місци, а коли нарід згодить ся, буде Тікаль приголошений кациком і нинї або завтра стане білий чоловік мужем госпожі Маї, щоби — він додав то глумливо — з їх сполученя народив ся сподїваний ізбавитель. Ну, коли вже готові, то ходїм, бо пора вже іти.

Ніч зачинала вже провиднювати ся, а в блїдім сьвітлї, крізь котре зьвізди ще лиш слабо сьвітили ся, побачили ми богато єреїв та благородних, поубираних в свої дорогі серапи, що зібрали ся були на площи коло вівтаря. Перед ними стояла густа маса народу, що зійшов ся був відмовити тут свої молитви та довідати ся дещо близше про смерть Цїбальбая і судьбу чужинцїв, а також і о тім, чи ворожба богів промовила.

Нам визначено місце межи благородними і то так, що Маю і сеньора міг цїлий нарід добре видїти.

(Дальше буде).

Телеґрами.

Будапешт 12 марта. Кількасот слухачів унїверситету устроїло вчера демонстрацию, ухвалюючи протест против войскового закона.

Льондон 12 марта. Королївска пара обходила вчера сорокові роковини вінчаня. В палатї відбув ся ґалевий обід і инші торжества.

Софія 12 марта. Мінїстерияльна криза полагоджена. Всї мінїстри а також мінїстер війни полишать ся імовірно в кабінетї.

Константинополь 12 марта. Туреччина повідомила амбасадорів Австро-Угорщини і Росії о своїх зарядженях в справі переведеня реформи в Македонії.

Пекин 12 марта. Недалеко Пекину появила ся сильна шайка ворохобників „Великого кулака". Ґубернатор пекиньский Юаншікай вислав против них войско, котре ворохобників розбило. Голови убитих виставлено на публичний вид.

Надіслане.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на литературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569)